

GÖTEBORGS UNIVERSITET

Det här verket har digitaliserats i ett samarbete mellan Litteraturbanken och universitetsbiblioteken i Göteborg, Lund, Umeå och Uppsala.

Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den tolkade texten kan innehålla fel.

Därför bör du visuellt jämföra den tolkade texten med de scannade bilderna för att avgöra vad som är riktigt.

Om du anser dig ha upphovsrätt till detta material, ber vi dig vänligen kontakta Göteborgs universitetsbibliotek.

The digitisation of this work is a collaboration between The Literature Bank and the university libraries in Gothenburg, Lund, Umeå and Uppsala.

All printed text is OCR processed into machine readable text. This means that you can search the document and copy its text. Older documents with print in poor condition can be hard to process and may contain errors. Compare the interpreted text visually to the scanned image to determine what is correct.

If you believe you own the copyright to this work, please contact the Gothenburg University Library.

GÖTEBORGS
UNIVERSITET

LUNDS
UNIVERSITET

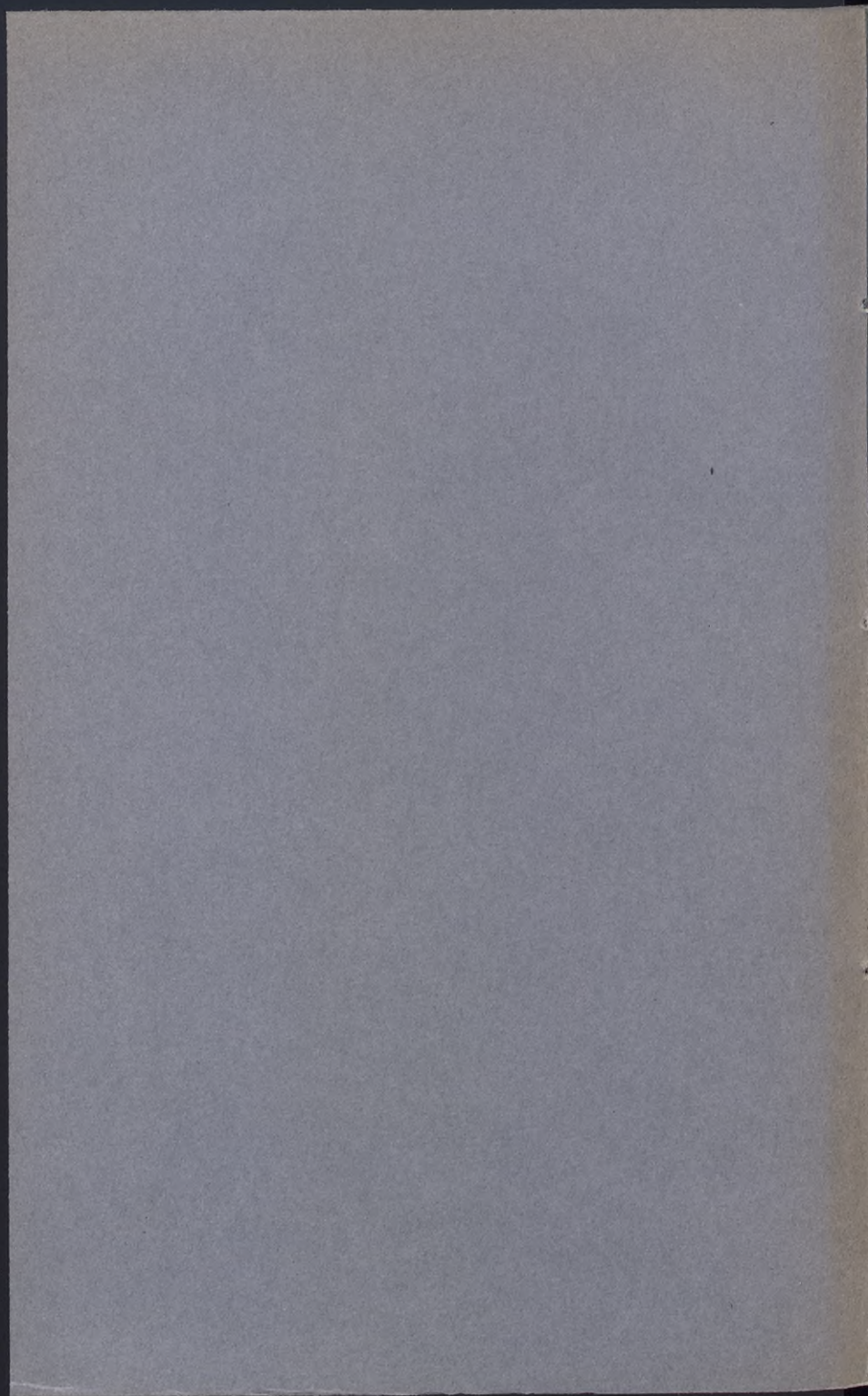
UPPSALA
UNIVERSITET

*The King
55.*

Adlin, J. O.
Tinkels saga

1888.

(Pr.) Litter.
Sv.

FINKELS SAGA

AF

J. O. AHLIN.

Pris: 15 öre.

77
v. 41
29

FINNELS SAGA

STOCKHOLM 1888.
O. A. ÅSLUND.
(JÄRNBÄRÅLANDS TRYCKERI.)

Finkels saga

af

J. O. Ahlin.

1.

Finkel och hans offer.

Det fins en makt uti vår nord,
En makt som ej den vises ord
Ännu har mäktat att förklara,
En makt som är nationens mara.

En slaf har också denna makt,
Som offret uti bojan lagt!
Den slafven är det folk, som trånar
Till rus på rus, hvare det grånar.

»Gif mig Golcondas grufvors skatt» --
Så ropar offret som besatt --
»Och dessa skatter vill jag bära
Till Finkel, som kan fröjd beskära».

»Gif mig den skörd, som hvarje år
På jorden i sin fågring står --
Allt detta vill jag Finkel gifva,
Om han min tröst, mitt allt vill blifva.»

»Min själ i afgrunds djupa dy
Må gå, om Finkel ej vill fly
Ifrån min sida, utan vara
Hos mig och mig från sorg bevara.»

Men menskovännen faran ser
Och stackars offret träget ber
Att stanna och sin frid besinna
Och att begäret öfvervinna.

Men offret rusar blindt framåt
På rusets ödesdiga stråt;
Och Finkel gläds åt vunnen seger,
Stolt att han många slafvar eger.

2.

Finkels lycka.

Och krögarn går i stora bränvinssalen
Och skådar sina åmars långa rad.
Förnöjd han i sitt sinne täljer talen
Och öfver millionerna är glad.
Hur lyckligt att han född just råkat blifva
I bränvinsålderns gyllne solskensdar
Och på sin disk till ära kunnat klifva
Att lysa som en finkelstjerna klar.

Han tidehvarfvets spets representerar,
Han är en typ för nutidens kultur.
Just den moral, som allmänt nu florerar,
Är gåtan, som förklarar Finkels tur.

En bränvinskung är summan af det hela,
Som vår nation på tjugu sekler nått —
Ett resultat, som skall vårt mål förfela
Och bli en skam att vi i verlden stått.

Hvart tidevarf sin store man frambringar
Som en produkt af massornas moral,
Och seklets typ sig upp till ära svingar
I krogrum eller sångens ljusa sal.
På smakens riktning sekelmannen klifver
Till rykte, storhet och odödlighet;
Men regeln alltid en och samma blifver:
Hvarför man jublar, ingen riktigt vet.

Förr hade landet stora skaldekungar,
Nu ha vi bränvinskungar stora, små.
Förr sjöngs; nu skriks gutår så att det rungar
Långt bort i skogens dunkla, gömda vrå.
»Personlighetsprincipen» måste hyllas,
En abstraktion begriper mängden ej;
Derföre måste glas till brädden fyllas
Och för en åmkung ropas hip och hej.

Och Finkel sitter på sin thron i Norden
Och skådar stolt på dårars stora mängd,
Hans suveräna makt är stadgad vorden
Och lydnaden för honom är befängd,
Hans verk är lätt, hans möda är helt ringa,
Ty han förstått att lydnad skaffa sig;
Och så har galenskapen kunnat svinga
Sig fram på slentrianens breda stig.

3.

Offrets klagan.

Nu är det slut,
Allt hvad jag eger har jag supit ut.
Nu har jag ändtligt fått dille,
Finkel så ville.

Länge jag gick,
Njöt af eländet i drömmande skick.
Vanan jag ville blott följa
Strupen att skölja.

Rysliga slag!
Än är ej slut, ty på dag följer dag,
Fastän för mig ej till lycka:
Plågorna trycka.

Darrande, tärd
Går jag, åt Finkel en hyllningens gärd.
Som på olyckliga bröder
Samvetet blöder.

Nu till en skam
Stapplar bland undrande människor fram
Offret, som friden har saknat,
Sedan han vaknat.

Hvart skall jag gå?
Aldrig jag ro i mitt sinne kan få.
Först när i grafven jag hamnar,
Lugnet mig famnar.

Ack, men en själ
Eger jag ock, nu jag känner det väl.
Finkel dess frid dock har röfvat,
Se'n han mig döfvat.

Nu är det slut,
Allt hvad jag eger har jag supit ut,
Qvar är blott sorgen och nöden,
Qvalfulla döden.

4.

Festbalk.

När man är ung och är student
Och njuter ungdomsvåren
Och inga andra sorger känt
Än brist på toddytåren;
Då är det skönt att lärdom få,
En skatt för hela lifvet,
Att ständigt uppå fester gå
Och supa — det är gifvet.

När kursen börjar, viges in
Hvar yngling med en sexa;
Han »tryckes» flitigt, blir ett svin,
Det är hans första lexä.
Och blir han kuggad, dränks hans fall
I sprit bland vänners skara;
Tar han examen, då det skall
Än värre supning vara.

Hvarenda dag det orsak är
Att fästa och att svira,
Ty alla lärda gubbar der
Man måste festligt fira.
Än är det namnsdag eller slikt,
Än är det »installering»,
Som är af nog storartad vig
Att fordra pokulering.

Så går det ingen dag förbi
Förutan rusdrycksströmmar;
Och ständigt dränkas deruti
Föräldrars hopp och drömmar.
Så går från lärdomsstaden ut
En fylldresserad skara,
Som på moral och frid gör slut
Med sitt exempels fara.

Från denna härd af pest och död
Sig smittan ständigt sprider;
Så länge den har sådant stöd,
Af vanmakt folket lider.
De lärdes dumma teori
Att man skall »måttlig» vara
Är källan till allt fylleri
Med sina krogars skara.

Hur skönt att lärdomssäten ha,
Som plugga i nationer,
Att superiet är så bra
Från kojans och till thronen!
O lärdomsljus med näsa röd,
Som lyser öfver världen,
Du är ett skönt moraliskt stöd
För oss på lefnadsfärden!

Drinkarens drapa.

Lundström var en riktigt kostlig fyr,
Gentleman och trashank om hvartannat,
Full och präktig re'n då dagen gryr,
Full på qväll'n då *krogdörns* gångjern stannat.

Då han kom till staden, var han snygg,
Gentleman i hvarje tum för resten.
Första dagen vandrar han helt trygg
Med en hållning värdig såsom presten.

Hela sommar'n hade han gått på,
Pukat hos en bonde dar och nätter,
Tjenat pengar allra minst som två —
Intet under att han går och sprätter.

Efter åtta dar var kassan slut,
Lundström syntes lite smått förlägen.
Söndagsrocken hade han »satt ut»,
Hatten hade funnit samma vägen.

Lite komisk såg nu Lundström ut,
Trasig rock på nobla pantalonger;
Denna motsats måste jemnas ut
Med nersmorda *gamla* bussaronger.

Ändtligt blef det åter proportion
Mellan drägtens alla skilda delar,
Fast han nu ej har så fin fason,
Då det mesta utaf dräkten felar.

Utan skor samt utan hatt och väst,
Med en jacka utan rygg och armar
Kommer Lundström på godtemplarfest,
Der man öfver honom sig förbarmar.

Han togs in i logen samma qväll.
Med en fjerndel snus på nedra läppen;
Lundström var så innerligen snäll,
Der han stod och stödde sig på käppen.

För att göra saken riktigt bra
Språkade han nästan hela tiden,
Lundström ville rykte om sig ha,
Att han inte alls var något vriden.

Innan solen syntes nästa dag,
Var dock Lundström åter sned i benen.
Lundström tvangs af krogmagnetens lag,
Liksom attraktionen drager stenen.

Mellan krogen och de nyktres sal
Liksom mellan tvenne poler slängdes
Stackars Lundström uti åratat,
Och hans samvete af ånger dängdes.

»Busen» super finkelfatet tomt,
Millionerna, som fins på botten,
Tager staten och kommunen fromt
Såsom ärbar frukt af bränvinsbrotten.

Snart skall hela folket »Lundström» bli,
Om vi ej med allvar kriget föra
Mot den gamla dumma trön, att i
Bränvin folket skall sin lycka göra.

6.

Finkel på sitt offers graf.

Här ligger nu en af de millioner,
 Som utan svärdshugg ned i grafven gått,
 Härunder gömmas män på jordens throner,
 Män som i frasor genom lifvet gått
 Och snillets store män med skaldetunga
 Och enkel dagakarl med valkig hand
 Och hoppets telningar i åren unga —
 De skördats alla utaf giftets brand;
 Och jag, kung Finkel, thronande på mulen
 Stolt sitter kvar på mossbeväxta kullen.

Du svage dåre, som här nere hvilar,
 Du gjorde motstånd, men besegrad blef.
 Det samma syn är, som förbi mig ilar
 Från första stund jag min handtering dref.
 Hvad helst den stolte gör, han dukar under,
 Och sista akten blir ett fylleri;
 Min stora makt är jordens största under,
 Motståndet är tomt spegelfäkteri.
 Den store Finkels hemiska afgrundsflamma
 Är dag från dag och år från år densamma.

Som samma grönska hvarje år uppspirar
 Och samma blommor nicka hvarje vår,
 Så dag från dag jag mina segrar firar
 Och nöd och sorg i mina fotspår sår.
 Den skörd, som deri växer heter *döden*,

Den vattnas utaf smärtans bittra tår;
Den frukt, som deraf bergas, det är nöden
För ensam maka, som förtviflad står
Med sina barn omkring sig, öfvergifven,
Förintad, modfäld, till förtviflan drifven.

Jag känner dig, du flod, som offren burit
Till evig död uppå din bölja grå.
Jag känner giftets ånga, som besvurit
De starkaste, som icke kunnat stå
Emot det mystiska i spritens ånga,
Den tvungna tjusning, som den med sig för
Och skänker afgrundsqual i åren långa
I ständig strid, fast tjusningen ej dör.
Jag känner vapnets värde, vet dess segrar:
Att bli min slaf den stoltaste ej vägrar.

I trotsigt öfvermod hörs Finkel sjunga
På detta sätt sin stolta segersång
Och hänande han ser de sorger tunga,
Den djupa nöden, folkets undergång.
Men en gång skall ur dystra dvalan väckas
De massor, som i bojor tanklöst gå,
Och hjälplös hand till rätta hjälpen sträckas
Att kraft i sinnet, mod i striden få
Och Finkels thron i grus skall störta samman;
Hans egen låga blifver offerflamman.

Finkel går i landsflykt.

På åmen satt i dyster natt
Den sista hjelte, när disken välte
Med tomma krus i öde hus;
Och oset flydde för ljus som grydde.

»Du finkelos, som flög din kos
Till Nidhöggs salar, der nu du talar
Om ve och sorg från Finkels borg,
Farväl med drömmen och gyllne tömmen!»

»Nu är du glad» — så krögarn quad —
»Nu har du segrat och mig förvägrat
Att sälja mer, förgifta fler;
Nu kan du skratta, du nyktra kratta!»

Med sorg han ser på åmen ner,
Han blicken höjer, vid hyllan dröjer;
Han intet har, blott minnet kvar
Af gyllne dagar. Han bittert klagar.

Från hemmets jord i Finkel nord,
Från mager stinna skall nu försvinna
Hvarenda tår, som röken går
I rymden vida att der sig sprida.

* * *

Så hemskt det ljud ifrån trakt till trakt,
Ty Finkels klagan bröt fram med makt;
Och Finkels härolder äfven klaga
Och djupa suckar ur drankbröst draga.

»Farväl, du tunna, du krus och stop!
Nu får jag skrinlägga alltihop.
Farväl, min disk, flottig, sur och unken!
Min lyckas sol är i vester sjunken».

»Farväl, du Finkel, som var mitt lif,
Farväl med knifhugg och gräl och kif,
Farväl med trashankar, som jag plockat,
Farväl med oskulden som jag lockat!»

Så sörjdes Finkel, då han gick bort.
Ett minne blott är han inom kort —
Ett dystert minne, en blodig saga,
Hvaraf vårt folk måtte varning taga.

Pengar att förtjäna!

Många bäcker små etc.

(40,000 ex. sålda!)

Den mycket omtyckta, af både tidningspressen och framstående vetenskapsmän berömda boken "**Lilla Helsovännen**", sjunde upplagan, 32 oktavsidor med elegant omslag — boklädspris 25 öre — samt "**Lustiga Fri-äventyr på Dalmål**", andra upplagan — boklädspris 10 öre — fås nu hos undertecknad för *femtedelen* af nämnda pris, då rekvisition å minst 10 exemplar af hvardera åtföljes af likvid.

Prisskilnaden ställer sig sålunda:

	hos undertecknad:	i bokhandeln:
10 exemplar af hvardera	kr. 0: 70	kr. 3: 50.
20 » » »	» 1: 40	» 7: 00.
50 » » »	» 3: 50	» 17: 50.
100 » » »	» 7: 50	» 35: 00.

(Boklädsprisen utsatta å titelbladen.)

Böckerna expedieras genast efter insänd likvid: **frimärken** (i bref) eller **koutanter** (med postanvisning).

Per Wikner, Orsa.

Profexemplar af båda dessa böcker jämte strödda nummer af folktidningen **Dalmåsen**, som städse bjuder på dråpliga uppsatser af J. O. Ahlin, fås portofritt mot insändande af 30 öre i frimärken till

PER WIKNER, Orsa.

D A I M A S E N

Sveriges mest frisinnade tidning

bjuder på ett särdeles läsvärdt innehåll: Morgonfriska väckare. — Tvär-
säkra ledare. — Humoristiska kåserier. — Spetsiga dalpilar. — Pikanta
bilder från Dalom. — Afsjöjanden om våra »herrar». — Fria ord från all-
mänheten. — Samtal mellan Lars och Mas. — Bref. — Poem. — Berättel-
ser. — Småplock m. m. samt en hel hop bastanta »dalkarlar» på köpet.

☞ Allt igenom frisinnad anda. ☞

Prenumerera å närmaste postanstalt!

Priset blott en bagatell.

Dalmasen läses med lika stort nöje öfver hela landet.

1001851326

